

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2803

av Fredrik Lundh Sammeli och Emilia Töyrä (S)

Utlokalisera statlig verksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över en plan för utlokalisering av statliga verk och myndigheter från Stockholm samt nyetablering av statliga verk och myndigheter i olika delar av landet.

Motivering

När statlig verksamhet har rationaliserats och omorganiserats har det i alldeles för stor omfattning inneburit att verksamhet som funnits på mindre orter har försvunnit. Det innebär i sin tur att samhällsservice, som är viktig för den enskilde individen och i mycket stor utsträckning för företagare, blir mycket svårtillgänglig. Skattemyndigheten, Försäkringskassan, tullen och många fler statliga ”servicefunktioner” har lämnat mindre orter och koncentrerat sin verksamhet till storstäderna.

Statlig verksamhet finns redan till största delen i de så kallade tillväxtregionerna, vilket bidrar till att öka den regionala obalansen. Sedan maktskiftet 2006 har 55 nya statliga myndigheter kommit till. Mer än hälften av dem har hamnat i huvudstaden konstaterades i tidningen Riksdag & Departements granskning från april 2012.

Det är en nackdel för medborgarna som inte bor i ”tillväxtregionerna” och har en negativ påverkan på arbetsmarknaden i redan utsatta regioner. Med den teknik som i dag finns att tillgå är det fullt möjligt att, istället för att koncentrera statlig verksamhet till storstäderna, utlokalisera en stor del av den till orter i glesbygden. I dag finns det modernare och mer kostnadseffektiva lösningar att organisera verksamheten på än de gammalmodiga centraliseringslösningar som olika statliga myndigheter och bolag

presenterat. Dessa modernare lösningar skulle möjliggöra för inlands- och glesbygdskommunerna att behålla viktiga arbetsplatser och därmed ge reella förutsättningar för utveckling och tillväxt. Därför måste regeringen se till att målsättningen om väl fungerande och hållbara lokala arbetsmarknadsregioner med en god servicenivå i alla delar av landet efterlevs.

När det gäller statliga affärsdrivande verk bör man överväga möjligheterna att en stor del av den administrativa verksamheten förläggs till orter inom de regioner där verksamheten har sitt huvudsakliga ursprung. Det finns många fler exempel där staten genom att använda sitt ägarinflytande skulle kunna påverka den regionala obalansen i positiv riktning.

Vad beträffar statliga myndigheter och verk finns ett tydligt uppdrag om att regionalpolitisk hänsyn ska tas vid lokalisering och omorganisation. Detta tydliga uppdrag är dock inte så lätt att återfinna i regleringsbrev och direktiv. Staten bör därför överväga möjligheten att markera tydligare i regleringsbrev och direktiv om det regionalpolitiska ansvaret och vikten av att alla medverkar till att de regionalpolitiska målen uppnås vad gäller statliga myndigheter och verk.

När nya myndigheter startas bör man överväga möjligheterna att pröva lokaliseringsfrågan från ett regionalpolitiskt perspektiv. Tendenser till så kallad återlokalisering måste motarbetas. Det har enligt min mening under längre tid skett en koncentration av offentlig verksamhet till allt färre orter samtidigt som utvecklingen i glesbygden går åt fel håll. Med hänvisning till ovanstående anser jag att det är viktigt att staten överväger möjligheterna till att en översyn nu görs av möjligheterna till acceptabel samhällsservice även i de glest befolkade delarna av landet.

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Emilia Töyrä (S)